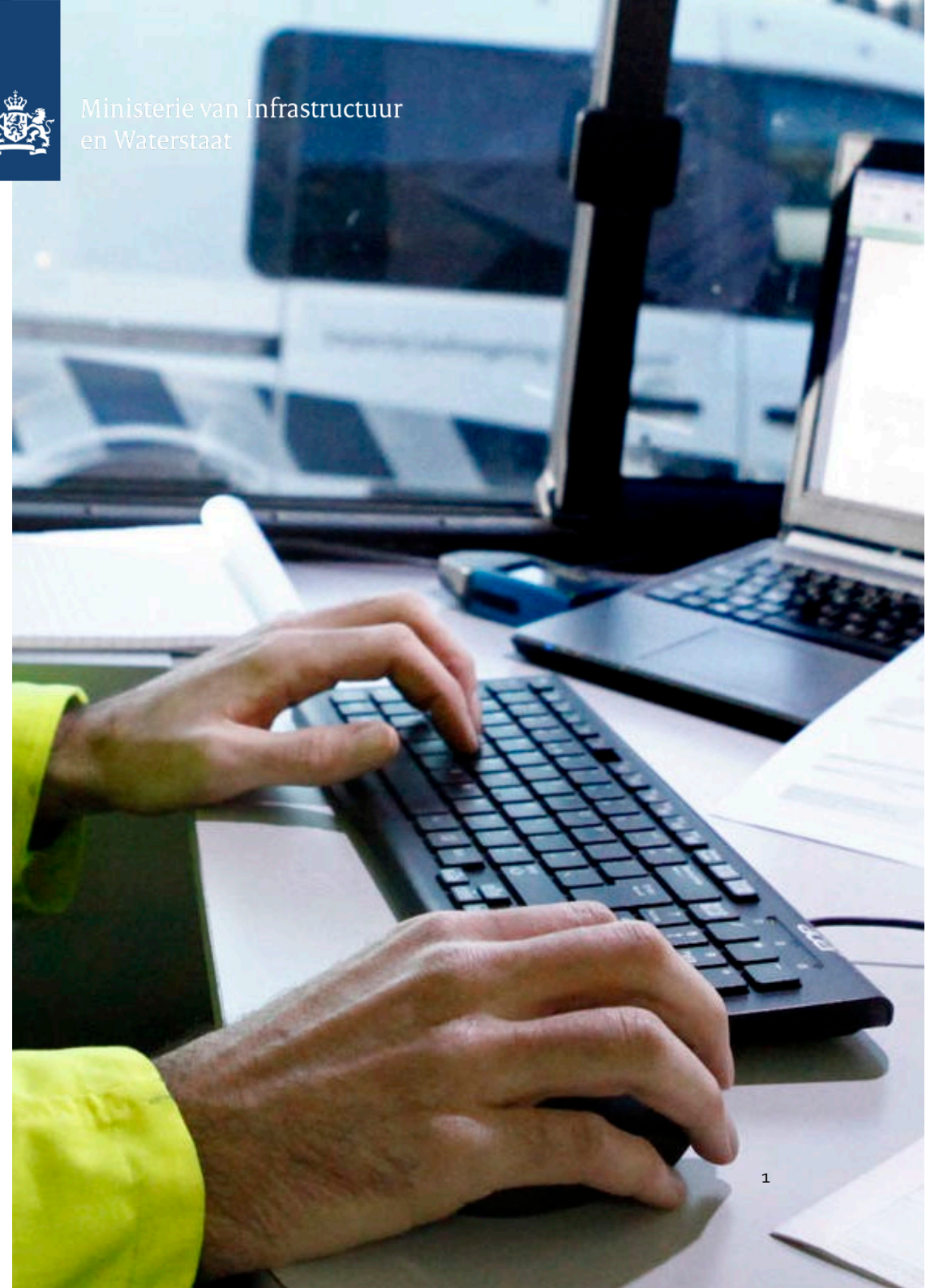

Datakoers ILT 2022-2026

Met data naar een sterke informatiepositie
en meer maatschappelijk effect

Inspectie Leefomgeving en Transport
september 2021

Inhoud

Datakoers ILT 2022-2026	3
Informatiegestuurd werken bij de ILT	5
Betekenis trends voor de ILT	8
Ambities en principes Datakoers ILT	11
Intermezzo: een week bij de ILT in 2026	13
Externe invloeden ILT	16
Maatschappelijke trends op het vlak van digitalisering	17
Trends wet- en regelgeving op het vlak van digitalisering	19
Beleidsinhoudelijke trends	20
Trends in technologie en innovatie	21
Trends in inspectie en vergunningverlening	22
Bijlagen Datakoers ILT 2022-2026	23
Bijlage 1: Maatschappelijke opgave ILT	24
Bijlage 2: Procesverantwoording Datakoers ILT	25
Bijlage 3: Verwijzingen en afkortingen	26

Datakoers ILT 2022-2026

Achtergrond

De wereld verandert door digitalisering in een rap tempo en hierdoor spelen data en informatie een steeds grotere rol in onze samenleving. Dit biedt kansen om dingen slimmer en effectiever te doen en mogelijkheden om met nieuwe technologieën en datatoepassingen diensten, producten, organisaties en werkwijzen te verbeteren. De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) wil en moet de kansen die ontstaan door deze technologische ontwikkelingen benutten en hierin investeren.

Maatschappelijke opgave ILT

De ILT is de toezichthouder van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Bijna 1300 medewerkers werken dagelijks aan veiligheid, vertrouwen en duurzaamheid in transport, infrastructuur, milieu en wonen. Het werkveld van de ILT is divers. Dat geldt voor zowel het type werkzaamheden (vergunningverlening, toezicht opsporing, incidentafhandeling en ongevals-onderzoek), als de onderwerpen.

Werken vanuit een goede informatiepositie

De ILT heeft als belangrijkste opdracht haar maatschappelijke effect de komende jaren te vergroten. De capaciteit van de ILT is beperkt en de ILT wil deze vooral inzetten waar zij de grootste bijdrage aan veiligheid, vertrouwen en duurzaamheid kan leveren. Door het brede en complexe werkveld van de ILT is dit geen eenvoudige opgave. Daarom is de ILT met de [Koers ILT](#) stapsgewijs anders gaan werken en streeft ernaar om op basis van een goede informatiepositie tot de juiste keuzes te komen.

Met informatiegestuurd werken kan de ILT haar mensen en middelen optimaal inzetten en daarmee maximaal

maatschappelijk effect bereiken. Informatie uit data geeft inzicht in de werking en resultaten van de ILT en biedt managers, inspecteurs en vergunningverleners steeds meer nieuwe mogelijkheden om over het eigen domein heen te kijken. Informatiegestuurd werken stelt de ILT ook in staat om in een dynamische omgeving continu de eigen werking te verbeteren, selectief en effectief te handelen en een waardevolle partner te zijn van beleid of organisaties in het veld. De ILT wil haar informatiepositie verder verstevigen en het informatiegestuurd werken nog beter verankeren in de organisatie. De datakoers ondersteunt de ILT bij deze ambitie.

Datakoers ILT

De datakoers schetst het verhaal van de ILT van de toekomst: een professionele en informatiegestuurde organisatie die midden in de veranderende maatschappij staat. Hiertoe is een aantal ambities opgesteld waarmee richting wordt gegeven aan de manier waarop de ILT de komende jaren wil werken aan een sterkere informatiepositie en verdere verankering van informatiegestuurd werken in de organisatie. Hiervoor is in kaart gebracht wat de relevante trends en ontwikkelingen op het gebied van data voor de ILT zijn en wat deze betekenen voor de organisatie, haar mensen en werkzaamheden. Vervolgens is beschreven wat de huidige stand van zaken van ILT is met betrekking tot data en informatiegestuurd werken. Op basis hiervan zijn de ambities en principes geformuleerd en zijn elementen voor het uitvoeringsplan opgesteld.

Taken ILT

- > **Toezicht** gaat het om de volle breedte van het werkterrein en kenmerkt zich door een grote inhoudelijke diversiteit, een doorlopend karakter en is gebaseerd op (internationale) verplichtingen. Van oudsher was het toezicht van de ILT nalevingstoezicht, en dus gericht op de naleving van de regels. Sinds de *Koers* kiest de ILT ervoor om bij de keuze van de onderwerpen primair uit te gaan van de maatschappelijke schade die door niet-naleving wordt veroorzaakt.
- > De ILT pakt vraagstukken die prioriteit hebben op in **programma's** om zo een gerichte verbetering te bereiken. Reguliere activiteiten worden zoveel mogelijk opgepakt in de lijn.
- > De ILT verleent op aanvraag **vergunningen en certificaten** aan bedrijven en personen, waarbij soms ook derden gemandateerd zijn om vergunningen te verlenen. De taakgebieden waarin deze vergunningen worden verleend zijn divers en veelomvattend.
- > De ILT geeft **voorlichting** en beantwoordt **vragen** van burgers en bedrijven over de werkzaamheden van de organisatie.
- > De **opsporing- en inlichtingendienst (IOD)** richt zich voornamelijk op personen en bedrijven die de regels stelselmatig en op ernstige manier overtreden en staat onder gezag van het functioneel parket van het OM.
- > De ILT kent twee vormen van **onderzoek**: het bij wet opgedragen onderzoek en onderzoek op verzoek. In dit laatste geval treedt de ILT niet op als toezichthouder, maar voert zij het onderzoek uit omdat de organisatie beschikt over de kennis en expertise van een taakgebied.

Informatiegestuurd werken bij de ILT

Informatiegestuurd werken bij de ILT

Inleiding

Met informatiegestuurd werken kan de ILT haar mensen en middelen optimaal inzetten en daarmee maximaal maatschappelijk effect bereiken. Informatie uit data geeft inzicht in de werking en resultaten van de ILT en biedt managers, inspecteurs en vergunningverleners steeds meer nieuwe mogelijkheden om over het eigen domein heen te kijken. Met de juiste houding is de ILT in staat om in een dynamische en onvoorspelbare omgeving continu de eigen werking te verbeteren, selectief en effectief te handelen en een waardevolle partner te zijn van beleidsmakers en organisaties in het veld. De ILT heeft de afgelopen jaren al veel stappen gezet en in dit hoofdstuk wordt een beeld geschetst van de huidige stand van zaken.

Bij elkaar brengen van data

De ILT zoekt actief de externe samenwerking op

De ILT staat midden in de maatschappij en ziet vaak als eerste ontwikkelingen met betrekking tot data en digitalisering in haar werkveld. Als ogen en oren in het werkveld zijn de inspecteurs een bron van signalen. De ILT heeft hiermee een adviserende en signalerende functie naar beleidsmakers en politiek. De ILT betreft actief departementen, branches, sectoren en bedrijven en heeft samenwerkingsafspraken met externe partijen. De ILT wisselt data, informatie en kennis uit met onder andere de douane, omgevingsdiensten en gemeenten. De ILT is namens de inspectiediensten eigenaar van het stelsel van Inspectieviews, waarmee inspectiediensten bulkdata en enkelvoudige data bij elkaar kunnen opvragen.

Diversiteit en specificiteit in bronnen

Door de diversiteit in taken beschikt de ILT over verschillende soorten data, zowel gestructureerd als ongestructureerd. De voor de ILT beschikbare bronnen kenmerken zich door een grote inhoudelijke diversiteit en specificiteit. Een deel van deze databronnen dient als naslagwerk voor bijvoorbeeld wetgeving of achtergrondinformatie. Andere bronnen bevatten informatie op het niveau van sector, ondertoezichtstaande of vergunningnemer. Denk hierbij aan financiële data uit de KVK, locatie-data van schepen in de Rotterdamse haven of ANPR-data. De bronnencatalogus van de ILT heeft ruim 360 bronnen geïdentificeerd die relevant zijn voor de ILT.

Eenheid in wijze van registeren

Data die de ILT zelf genereert door bijvoorbeeld een inspectie worden geregistreerd, verzameld, verwerkt en geanalyseerd in verschillende, soms taakgebied-gerichte applicaties. De kwaliteit en eenheid van registeren verschilt, mede vanwege het gebruik van vrije datavelden en het niet altijd tijdig invoeren van data. Hierdoor is niet altijd duidelijk hoe actueel en accuraat (en bruikbaar) de gegevens zijn.

Analyseren van data

Analysetools zetten data om in informatie

Het is vaak nodig data te bewerken voordat deze bruikbaar zijn. Dit gebeurt binnen de analyseomgeving van de ILT waar met behulp van verschillende analysetools een deel van de data verwerkt wordt tot bruikbare informatie voor bijvoorbeeld risicoselectie of inspecties. Hiervoor gebruikt de ILT twee belangrijke tools: de betaalde software SAS en de open source software R.

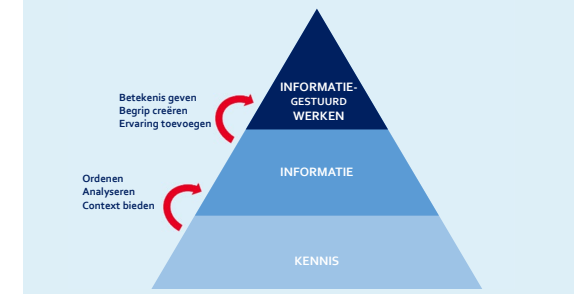
De ILT experimenteert en innoveert

Binnen de ILT richt het IDlab zich op innovatie met data en zet in op die expertise waar ontwikkeling nodig is zoals op beeldherkenning en natural language processing. Het IDlab is datagericht en levert op basis van data en geavanceerde analyse beslissingsondersteunende inzichten waarmee de ILT gerichtere keuzes kan maken met betrekking tot de inzet. Het IDlab pakt innovatievraagstukken op die zij ontvangt vanuit de organisatie of die zij zelf herkent en voert hiervoor experimenten uit.

Definities

Begrippen als data en informatie worden vaak door elkaar gebruikt. In deze koers gaan we uit van de volgende definities:

- > **Data** zijn feiten cijfers en waarnemingen en vormen de basis voor informatie en kennis.
- > **Informatie** bestaat uit data die zijn verwerkt tot iets dat we kunnen gebruiken.
- > Onder **informatiegestuurd werken** is een continu proces waarbij de Inspectie interne en externe data bij elkaar brengt, analyseert en de daaruit resulterende informatie toegepast om het maatschappelijk effect te vergroten.

Er wordt met het IDlab progressie geboekt in zowel de samenwerking tussen innovatie, analyse en de lijn als in het articuleren van de innovatiebehoefte. De ILT herkent steeds meer de kracht van deze innovaties en neemt deze over waarna zij buiten het IDlab worden gearticuleerd én in samenwerking verder worden vormgegeven.

Informatie toepassen

Maatschappelijk effect is leidend en meetbaar

De ILT werkt hard aan het beter inzichtelijk maken van de effecten van haar inzet voor beleid, politiek en de buitenwereld en legt verantwoording af over gemaakte keuzes en de effecten van haar inzet. Er is expliciet aandacht voor reflectie op het eigen handelen om daaruit lessen te kunnen leren voor toekomstige keuzes.

De ILT heeft een aanpak ontwikkeld die gebaseerd is op het plausibel maken van de inzet door heldere redenerlijnen die vervolgens - waar mogelijk - worden getoetst aan metingen in de praktijk. Hierbij maakt de ILT gebruik van ervaringen uit het programma *Inzicht in Kwaliteit* dat het ministerie van Financiën uitvoert. Ook wisselen toezichthouders onderling regelmatig kennis en ervaring uit. Zo zijn de ILT, de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit en Inspectie SZW onlangs verkennende gesprekken gestart om te zien hoe zij van elkaar kunnen leren als het gaat om het vergroten van inzicht in effecten.

Prioritering van de inzet voor maatschappelijk effect

De verantwoordelijkheid voor het naleven van wet- en regelgeving ligt bij de ondertoezichtstaanden. Keuzes over de inzet van de ILT worden informatiegestuurd gemaakt. Voor risicogericht werken zijn analyses op de diverse niveaus van werken binnen de ILT nodig. Deze niveaus lopen van abstract naar concreet: van themaselectie voor de meerjarenplanning tot de selectie van bedrijven die de ILT inspecteert (zie kader).

Randvoorwaarden

Digitalisering zet door, ook in de dienstverlening

De ILT heeft de ambitie om in haar dienstverlening te zorgen voor duidelijkheid, eenvoud, gemak, inzicht en overzicht. Digitalisering is hierbij een speerpunt. Voor de sector afval en de drinkwatersector heeft de ILT MijnILT geïntroduceerd. Dit is een webportaal waarmee bedrijven digitaal vergunningen kunnen aanvragen of meldingen kunnen doen. Hierdoor vermindert de administratieve lasten voor bedrijven. In de loop van 2021 worden andere bedrijfstakken aan MijnILT toegevoegd.

De ILT investeert in vakmanschap

De ILT bouwt via opleidingen en trainingen structureel aan de kennis en vaardigheden van haar medewerkers zodat zij goed zijn toegerust voor de uitoefening van hun taken en (veranderende) werkzaamheden. Hiervoor werkt de ILT samen met verschillende kennisinstellingen. Op het gebied van informatiegestuurd werken zijn er opleidingen beschikbaar.

IV en ICT bij de ILT

Zoals bij veel overheidsorganisaties bestaat het landschap van de informatievoorziening (IV) van de ILT uit talloze applicaties uit het verre verleden. Met de [Koers ILT](#) uit 2016 is ingezet op de doorontwikkeling van de IV die is opgebouwd uit functionele componenten zoals één portaal en één taakapplicatie voor het werkproces en documentmanagement zodat de ILT compliant en in control kan zijn. Met de introductie van applicaties Holmes, LEEF en MijnILT zijn hiervoor de eerste stappen gezet.

Integrale samenwerking binnen ILT

Voor een sterke informatiepositie en het verder verankeren van informatiegestuurd werken in de organisatie is ILT-brede samenwerking nodig.

Niveaus van risicoanalyse

Op het strategisch niveau begint risicoanalyse met de ILT-brede risicoanalyse ([IBRA](#)). De uitkomsten vormen de basis voor de risico's en bepalen de onderwerpen waar de ILT de komende jaren haar capaciteit op inzet. De IBRA vormt mede de basis voor het MJP van de ILT. Het resultaat is bijvoorbeeld: bij (onveilig) goederenvervoer over de weg zijn er risico's op fysieke schade (doden, gewonden, ziektelast).

Op het tactisch niveau wordt het risico binnen een thema verder bekeken. Onderwerpen die aan bod komen zijn bijvoorbeeld de kenmerken van de doelgroep, motieven voor niet-naleving, en hoe fraudeconstructies in elkaar zitten. Ook gaat het om de keuze van een interventiemix om het probleem of de problemen aan te pakken. Zet de Inspectie in op grootschalige controles, of is het effectiever om afspraken te maken met brancheverenigingen? Of beiden? Deze analyse vindt onder andere plaats met behulp van de zogeheten Interventietoolbox. Voorbeeld van resultaat: we weten welke motieven transportbedrijven hebben om het minder nauw te nemen met regels omtrent rij- en rusttijden of overbelading.

Op het operationeel niveau zijn analyses gericht op de selectie van bedrijven die een verhoogde kans op regelovertreding hebben. Er wordt onderzocht welke kenmerken van bedrijven de kans op regelovertrading vergroten. Als een bedrijf op één of meerdere van deze zogenaamde indicatoren scoort, dan is het als meer 'risicovol' te beschouwen. Zo kan de Inspectie een subjectselectie maken: een lijst van risicovolle subjecten/objecten op basis waarvan gerichte inspecties uitgevoerd kunnen worden. Het resultaat is bijvoorbeeld een overzicht van transportbedrijven waar de kans op regelovertrading het grootst is.

A person with brown hair tied back, wearing a bright yellow high-visibility jacket, is seen from behind, looking out over a construction site. The site features a concrete structure with several long, parallel pipes or conduits running across it. The background shows a clear blue sky and some distant buildings and trees.

Betekenis trends voor de ILT

Inspectie

Leefomgeving en Transport

Betekenis trends voor de ILT

Inleiding

In dit hoofdstuk is beschreven wat bepaalde trends en ontwikkelingen op het gebied van data en informatie-gestuurd werken betekenen voor de ILT. Meer informatie over deze externe invloeden is te lezen vanaf bladzijde 15 van deze datakoers.

Digitale ontwikkelingen brengen nieuwe kansen en bedreigingen voor de ILT

Het inspectierepertoire breidt uit

Nieuwe mogelijkheden zoals de inzet van drones of satellietbeelden maken het mogelijk om meer of op andere wijze (op afstand) inspecties uit te voeren. En ook toenemende beschikbaarheid van data en informatie én gebruik van slimme digitale technologie zorgen ervoor dat inspecties sneller, digitaal en frequenter uitgevoerd kunnen worden. De ILT zal de impact van haar interventies blijvend moeten monitoren omdat nieuwe manieren van inspecteren ook tegenreacties uitlokken.

Naar systeemtoezicht en zichtbare effecten

Continu inzicht in inspectieobjecten en het bundelen van signalen maken de ontwikkeling naar systeemzicht mogelijk. Sectorale ontwikkelingen worden sneller waarneembaar met als gevolg dat maatschappelijk effect én handelen sneller zichtbaar en mogelijk wordt. Deze signalen worden actief gedeeld met de omgeving en maken een betere inschatting van de risico's mogelijk.

Objecten van inspectie veranderen mee

Ook objecten en/of subjecten van toezicht zelf worden digitaal of zelfs digitaal. Objecten genereren steeds meer data waardoor andere inspectiemogelijkheden ontstaan. Ook zal de reikwijdte van inspecties tot de

digitale wereld strekken: digitalisering werkt niet alleen door in meer data, het beïnvloedt ook de aard van het toezicht bijvoorbeeld door cybersecurity en de opkomst van drones en zelfrijdende voertuigen.

Continue aandacht voor cybersecurity en privacy

De toenemende digitalisering geeft mogelijkheden voor vernieuwing in het toezicht, maar stelt tegelijkertijd ook hoge eisen aan een juiste inzet in het kader van privacy en informatiebeveiliging. Digitale aanvallen zijn een bedrijfsrisico voor de ILT. Gegeven de gevoeligheid en vertrouwelijkheid van bij de ILT geregistreerde data is continue aandacht voor de integriteit en veiligheid van gegevens van belang.

Ook verandert de toezichtsrol van de ILT als bevoegd gezag op het gebied van cybersecurity bij aanbieders van essentiële diensten zoals de Nederlandse waterwerken.

Werken met data is mensenwerk

Rollen van inspecteurs en analisten raken meer met elkaar verbonden: dit vraagt om nieuwe vaardigheden

Het toenemend belang van informatie maakt dat inspecteurs en vergunningverleners nieuwe kennis en competenties nodig hebben om met technologieën en data te kunnen werken. Het belang van analyse en de beschikbaarheid van nieuwe technieken neemt toe en daarmee ook de noodzaak tot samenwerking tussen inspecteurs, vergunningverleners en analisten. Datavaardige inspecteurs en vergunningverleners staan aan het begin van de dataverzameling en gaan op een juiste en veilige manier met data om en herkennen de ontwikkelingen waar de ILT op zou kunnen of moeten inspelen.

Nieuwe mogelijkheden in dataverzameling en analyse vragen om duiding van informatiebehoefte

Niet alleen de hoeveelheid databronnen maar ook de variëteit van het soort data neemt toe: naast kwantitatieve en gestructureerde data is ook steeds vaker kwalitatieve en ongestructureerde data beschikbaar. Bijvoorbeeld door webscraping, open source data, burgermeldingen etc. Om hiermee effectief en betrouwbaar om te kunnen gaan, is het van belang domeinkennis te combineren met inzicht in de waarde en kwaliteit van de data(bronnen).

Duidelijke ethische kaders gehanteerd voor het gebruik van data en datatechnologie

Door het groeiende gebruik van data, algoritmes en automatisering vraagt de maatschappij in toenemende mate om uitlegbaarheid van overheidshandelen. De ILT moet duidelijk kunnen maken welke werkwijzen en waarden zij hanteert en welke ethische afwegingen zij maakt bij het gebruik van data en de inzet van datatechnologie. Inzet van data, algoritmes en automatisering biedt kansen voor eerlijke behandeling. Door expliciet stil te staan bij ethische keuzes en mogelijke vooringenomenheden in een dataset kan de ILT voor objectievere uitkomsten zorgen dan wanneer vooringenomenheden impliciet blijven.

Samenwerken in multidisciplinaire datateams

Er wordt gewerkt in multidisciplinaire datateams waarin de medewerkers beschikken over de voor het project, vraagstuk of werkveld relevante kennis, ervaring en perspectief. Ze pakken in teamverband een project of vraagstuk op en ontwikkelen op effectieve, iteratieve en flexibele manier producten en diensten voor de ILT.

Digitalisering zet door

Digitale communicatie wordt de standaard

Digitalisering zet ook door in de werkvelden van de ILT en zal in deze ontwikkeling mee moeten gaan. Niet alleen vanuit wettelijke verplichtingen, maar ook omdat klanten digitale kanalen verwachten in de zakelijke dienstverlening. Denk hier bijvoorbeeld aan het digitaal inzicht geven in geregistreerde gegevens aan de ondertoezichtstaanden of het digitaal uitgeven van certificaten.

Meer effect met realtime data

De uitwisseling van (near) realtime data met ondertoezichtstaanden en vergunningaanvragers maakt het signaleren van risico's mogelijk. En kan men bij het handhaven direct reageren op signalen en risico's voorkomen, inspecties worden beter gestuurd en beslissingen over vergunningen worden genomen vanuit een stevige informatiepositie. De ILT wordt hiermee sneller, effectiever en zichtbaarder.

De ILT kan het niet alleen

Een open en coöperatieve houding noodzakelijk voor effectief toezicht

Het werkveld van de ILT internationaliseert en digitaliseert, (productie)ketens worden complexer en beleidsdossiers integraler, online platformen krijgen grotere (economische) betekenis en ook burgers zijn steeds behendiger met data en data-analyses. In dat speelveld ontstaat een verscheidenheid aan samen-

werkingsverbanden en gedeelde belangen. Dat vraagt om een actieve deelname van de ILT aan samenwerkingen en een actieve houding ten aanzien van data-uitwisseling.

Data vragen om duidelijke standaarden, goede metadata en bewust deelnemen aan het data-ecosysteem

Verschillende afdelingen binnen de ILT zijn afhankelijk van elkaars data. Maar ook buiten de ILT gebruikt men ILT-data, net zoals de ILT data van derden gebruikt. Om data goed te kunnen laten stromen en te kunnen (her)gebruiken is het van belang om afspraken te maken over de omgang met data. Metadata en datastandaarden helpen bij eenduidige registraties en kenbare datakwaliteit. Met de toenemende noodzaak tot samenwerking neemt ook het belang van een goede informatievoorziening toe. Hierbij is een goede samenwerking essentieel.

Dynamische omgeving vereist andere rol van de ILT

In het werkveld van de ILT worden veel veranderingen voorzien rondom de energietransitie, circulaire economie, mobiliteit en leefbare steden. Deze disruptieve veranderingen vragen om een andere rol van de ILT. Vanwege het dynamische karakter is de juridische basis voor de ILT als toezichthouder minder stabiel: wet- en regelgeving is nog in ontwikkeling of sluit niet (meer) op de praktijk aan. Daarentegen is de signalerende en reflecterende rol van de ILT des te belangrijker. Door met data en analyse informatie en inzichten te vergaren kan de ILT haar rol als ketenpartner beter invullen.

Snelheid en effectiviteitsverbetering door het beïnvloeden van wet- en regelgeving

Uit de praktijk blijkt dat het beschikbaar krijgen van data en de kwaliteitsverbetering van deze data erg tijdintensief is. Bovendien is vaak de wettelijke basis voor het mogen benutten van data niet goed geregeld. Tegelijkertijd is er groeiende aandacht voor data en digitalisering in (toekomstige) wet- en regelgeving. Door

dit beter in regelgeving vast te leggen, kan de snelheid en effectiviteit van het handelen van de ILT worden vergroot.

Tot slot

Flexibele en wendbare IV en ICT

Om snel in te kunnen spelen op veranderende wensen vanuit de politiek en maatschappij en nieuwe maatschappelijke opgaven, is het van belang dat de IV en ICT van de ILT flexibel en wendbaar zijn ingericht. Dit is geen eenvoudige opgave en vraagt een forse investering van de organisatie.

Ambities en principes Datakoers ILT

Inspectie Leefomgeving en Transport

Ambities en principes Datakoers ILT

De ILT heeft de ambitie haar informatiepositie te versterken en het informatiegestuurd werken nog beter te verankeren en zo haar maatschappelijke effect te vergroten. De ILT staat hierbij voor een forse opgave en dit vraagt een forse investering van de organisatie. Om hier richting aan te geven, zijn de volgende ambities en principes opgesteld:

Ambities

De ILT creëert waarde met data en vergroot zo haar maatschappelijk effect

Voor risicogericht toezicht is een goede informatiepositie essentieel. Daarom wil de ILT - in lijn met de Koers ILT en de meerjarenplannen - haar informatiepositie verder versterken en het informatiegestuurd werken nog beter verankeren in de organisatie. Met data en data-analyses maakt de ILT risico's meetbaar en inzichtelijk en besluitvorming en sturing vinden plaats op basis van feiten, cijfers en waarnemingen. Op tactisch en strategisch niveau zijn analyses op bedrijven en sectoren van belang en laat de ILT zich sturen door beschikbare informatie bij de keuze van maatschappelijke thema's, aan te pakken risico's, effectieve handhavings-instrumenten, de keuzes en vormgeving van programma's en de keuze van individuele bedrijven die een bezoek verdienen. De ILT creëert op deze wijze maatschappelijke waarde met data en informatie.

De ILT verbetert continu haar digitale informatie-uitwisseling

Ondertoezichtstaanden, vergunningvragers en de ILT wisselen effectief en consistent digitaal informatie met

elkaar uit. De ILT biedt digitaal inzicht in de status van aanvragen en bij de ILT geregistreeerde gegevens en verstrekt - zo nodig - digitaal de uitkomsten. ILT kan uitleggen hoe wordt omgegaan met de gegevens en hoe besluiten tot stand zijn gekomen. Hierdoor voorkomt de ILT onnodige toezichtlast, versterkt het haar eigen informatiepositie en borgt het haar gezaghebbendheid.

Datavakmanschap is van wezenlijk belang bij de ILT

Voor informatiegestuurd werken is het cruciaal om te weten wat je met data en informatie kunt en wat de waarde ervan is. De ILT investeert in datavakmanschap zodat medewerkers begrijpen wat in hun werkzaamheden de waarde van data is voor de ILT. Ze weten wat de mogelijkheden en vereisten zijn bij het gebruik van data en zijn bewust van de belemmeringen, beperkingen en ethische vraagstukken die spelen rondom data en data-analyse. Zij herkennen kansen en gamechangers. Om met goed resultaat informatiegestuurd te werken, is het nodig dat medewerkers als inspecteurs, vergunningverleners en analisten elkaar weten te vinden en samenwerken.

De ILT is een verbonden, betrokken en actieve speler in het data ecosysteem

We hebben elkaars kennis en expertise nodig om informatiegestuurd te werken. De ILT werkt daarom actief samen met medetoezichthouders, overheden, andere stakeholders en ondertoezichtstaanden en streeft ernaar actief data en informatie(producten) uit te wisselen. De ILT ziet in de grotere beschikbaarheid van data kans om in een vroegtijdig stadium signalen op te vangen en te beoordelen en gebruikt deze om richting te geven aan (beleids)afspraken en wet- en regelgeving.

Het Interventielab en de interventietoolbox

Het Interventielab heeft als doel om het programmatisch werken van de ILT te faciliteren. Dit doet het lab door voorstellen voor interventies te doen die het nalevingsgedrag structureel verbeteren. Daarnaast ondersteunt het Interventielab ook in het vormgeven van nieuw en veranderend werk in de wereld van de ILT. Het heeft de beschikking over expertise en ervaring met betrekking tot gedragswetenschappen, onderzoek en interventies.

Vanuit deze expertise en ervaring ondersteunt het lab collega's met het analyseren en aanpakken van de complexe vraagstukken uit het diverse werkveld van de ILT.

Welke interventie het meest geschikt is om een gedragsverandering te bereiken is niet altijd duidelijk. Door bestaand en gewenst gedrag te begrijpen kunnen één of meerdere interventies met de hoogste effectiviteit worden gekozen. Een interventie kan een goed gesprek zijn met een ondernemer, bestuurder of branche zijn. Maar ook een inspectie, audit, social mediacampagne of een strafrechtelijk onderzoek.

Het Interventielab maakt gebruik van de Interventietoolbox. Dit stappenplan helpt bij het analyseren van complexe vraagstukken om uiteindelijk te komen tot een geschikte aanpak voor de specifieke situatie.

rondom data en informatiegestuurd werken. Het beschikbaar stellen van data aan het toezicht is onderdeel van de beleidsvorming en de HUif-toets.

De ILT is een innoverende organisatie en past nieuwe technieken en werkwijzen toe op het gebied van data- en gedragswetenschap

Investeren in het innoverende vermogen van de organisatie is voor de ILT essentieel om een krachtige en sterke toezichthouder te zijn. De ILT maakt gebruik van nieuwe informatietechnologieën om de rol als toezichter optimaal uit te kunnen (blijven) voeren, resultaten te verbeteren en het maatschappelijke effect te vergroten. De ILT innoveert en speelt in op relevante (technologische) ontwikkelingen in de taakgebieden en op ontwikkelingen die de aard van de werkzaamheden veranderen. Hierdoor is ILT in staat om op de juiste wijze om te gaan met kansen en uitdagingen in de toekomst.

Principes

Bij het opstellen van de ambities is uitgegaan van de volgende principes:

De ILT heeft een duurzaam datafundament en IV-landschap en een duidelijke datagovernance

De ILT werkt met duidelijke datastandaarden en herkenbare datakwaliteit. Data is goed beschreven, toegankelijk en bruikbaar in de juiste tools en processen zijn gedigitaliseerd. De ILT heeft een stabiel, betrouwbaar, beschikbaar en veilig IV-landschap. Dit is van cruciaal belang voor een succesvolle implementatie van het informatiegestuurd werken. Applicaties die ook toepasbaar zijn op andere domeinen worden hergebruikt. We hebben goede afspraken over verantwoordelijkheden, rollen en eigenaarschap en houden ons daaraan.

De ILT heeft een cultuur en organisatie die informatiegestuurd werken ondersteunt

Een open cultuur van samenwerken, vertrouwen en innoveren is de basis van onze organisatie. Het management geeft het goede voorbeeld en onderschrijft de ambities uit de datakoers en het ondersteunende beleid. Het management zorgt voor middelen en randvoorwaarden die nodig zijn om de activiteiten uit te voeren en de cultuur van de organisatie te ondersteunen.

De ILT gaat ethisch en veilig om met data

De ILT beschikt over veel data en de zekerheid is dat we steeds meer gebruik gaan maken van data. De maatschappij moet erop kunnen vertrouwen dat de ILT verantwoord omgaat met data. De ILT hanteert transparante en weloverwogen ethische kaders bij het werken met data. Zo borgen we publieke waarden zoals objectiviteit en onpartijdigheid. Hiermee zijn we duidelijk over onze gemaakte keuzes en de rol van data daarbij. We houden hierbij de bescherming van onze gegevens scherp in het oog. We hebben aandacht voor de beveiliging van onze data-analyseomgevingen en de uitlegbaarheid van onze (geautomatiseerde) dienstverlening aan onze klanten.

FAIR-dataprincipes bevorderen hergebruik data

De FAIR-dataprincipes beschrijven een set van kwaliteiten die bij goede datapublicatie horen en spelen hierbij in op de toenemende data uitdagingen zoals een overvloed aan data, diversiteit aan standaarden en interoperabiliteit. De FAIR-dataprincipes zijn breed geaccepteerd.

Fair staat voor:

- > **Findable**: data is goed beschreven, geïndexeerd en de meta data kan doorzocht worden.
- > **Accessible**: het is duidelijk of en hoe je toegang kan krijgen tot data en (meta)data zijn op te halen met gebruik van standaard protocollen.
- > **Interoperable**: data en meta data zijn beschreven op een wijze dat deze door machines te interpreteren is. Daarnaast is duidelijk hoe de (meta)data zich verhoudt tot andere data.
- > **Reusable**: het is duidelijk hoe de data (her)gebruikt mag worden en is rijkelijk voorzien van kenmerken van de data.

Intermezzo: een week bij de ILT in 2026

Inleiding

Om de kansen van innovaties met data concreet te maken, volgen we de werkweek van een aantal fictieve ILT'ers in 2026. Natuurlijk veranderen zowel technische mogelijkheden als kennis door de tijd heen. Dit vergezicht is vooral bedoeld te inspireren en gezamenlijk prioriteiten te stellen over de behoefte van de ILT rondom innovatie en is dus geen blauwdruk voor de toekomst.

Maandag: Bob

Bob krijgt een aanvraag voor een vergunning binnen voor het internationaal transporteren van vervuilde grond. Om Bob te helpen de aanvraag beter en sneller af te handelen, zijn in de tekst van de aanvraag personen, bedrijven en locaties gemarkeerd. Eventuele routes die voorkomen in de aanvraag worden weergegeven op een interactieve kaart en zijn aangevuld met omgevingskenmerken, luchtfoto's, satellietdata, bodemdata en infrastructuur. In het dossier zijn eerder verzamelde gegevens van het bedrijf toegevoegd.

Een Machine Learning model geeft aan in hoeverre de aanvraag afwijkt van de gangbare aanvragen in deze sector. Bij een afwijking wordt aangegeven waarom dit het geval is. Bob neemt dit advies in overweging bij het goedkeuren van de aanvraag. Doordat Bob ondersteund wordt door het model kan hij meer tijd besteden aan de aanvragen die potentieel een groter risico opleveren.

Zodra Bob de aanvraag heeft goedgekeurd, wordt de vergunningsinformatie in een online interactieve kaart geüpdatet waarin burgers en de sector kunnen informeren naar regelgeving en beleid. Uit een eerder onderzoek van IDlab naar psychologische weerstand van de sector bleek namelijk dat men zich vaak niet aan de regels hielden omdat zij veel moeite moesten doen om alle informatie en regels te verzamelen. Nu met de online interactieve kaart is de naleving verbeterd.

Dinsdag: Simone

Simone begint de dag met het bepalen van de inspectiestrategie van haar team voor de aankomende periode. Om een effectieve strategie te bepalen, heeft ze een aantal dashboards met relevante informatie tot haar beschikking. De relevante transportketen is weergegeven op een interactieve kaart en de resultaten van een stakeholderanalyse worden samen met historische documentatie van de ILT en relevante nieuwsberichten getoond. Zo krijgt Simone snel een integraal beeld hoe haar toezichtsveld er voor staat.

Net voor de lunch krijgt Simone een melding vanuit een risico-monitoring systeem voor Bodemtoezicht dat er ongewone mutaties zijn gesignaleerd bij een braakliggend terrein: de nieuwste satellietdata tonen voor een deel van het terrein een sterk veranderd profiel. Ook is de geschatte hoogte ten opzichte van het maaiveld gemiddeld met vier meter afgenomen. Op een interactieve kaart waarop de nieuwe satellietbeelden met de oude situatie vergeleken kunnen worden, laat een derde aanleiding voor de melding zien: drie maanden geleden is er een wijziging geweest in de kadastrale gegevens van dit terrein. Dit is voor Simone genoeg aanleiding om contact op te nemen met de relevante omgevingsdienst.

Het tweede deel van de dag neemt Simone met collega's deel aan een innovatiesessie die is georganiseerd door het IDlab. Daarin wordt op een interdisciplinaire manier gebrainstormd welke bestaande innovaties ingezet en nieuwe innovaties ontwikkeld kunnen worden voor de complexe vraagstukken binnen haar afdeling.

Morgenochtend heeft Simone overleg met beleidsexperts van de afdeling Netwerken over nieuwe wetgeving voor het programma Online Handhaven van het team Producttoezicht Duurzame Producten. Ter voorbereiding neemt ze nog een lijstje door met aandachtspunten voor beschikbaarheid, verzameling en gebruik van data bij de handhaving. Fijn dat ILT van HUIF-toets naar HUIIF-toets (Handhaafbaarheid, Uitvoerbaarheid, Informatie, Innovatie en Fraudebestendigheid) is verschoven, want daardoor is de geplande informatieverwerking en -beschikbaarheid voor de gewenste handhavingmethoden ten minste in een vroeg stadium wettelijk afgevangen.

Woensdag: Sasha

Sascha begint zijn dag met het voorbereiden van de inspectie op basis van het dossier dat hij gisteren van Simone kreeg. Het dossier bevat informatie over de melding en uitleg van de risico-indicatie, aangevuld met satellietfoto's en gedetailleerde 3D-data van het terrein en de omgeving met de omliggende bedrijven.

Sascha kan tegenwoordig de voorbereidingstijd besteden aan het loslaten van zijn domeinkennis op de inhoud in plaats van zijn tijd te besteden aan het bij elkaar schrapen van de benodigde informatie. Sascha wil voor hij op inspectie gaat ook een kijkje nemen naar de historie en organisatie van het bedrijf. Hij ontvangt alle historische documentatie van de ILT en nieuwsberichten over dit bedrijf door simpelweg de naam van het bedrijf als zoekopdracht mee te geven aan een interne zoekmachine. Sascha krijgt daarbij een overzicht van transportondernemingen die vaak samen met dit bedrijf in documenten voorkomen.

In een netwerkvisualisatie kan met bijbehorende documenten op verschillende organisaties en relaties ingezoomd worden. Na de lunch gaat Sascha op inspectie. Op locatie maakt Sascha foto's die automatisch worden voorzien van een tekstuele omschrijving van wat er op de foto te zien is, zodat de gemaakte foto's later makkelijker te doorzoeken zijn. Tekst in de afbeeldingen zoals etiketten worden automatisch omgezet naar digitale tekst en toegevoegd aan het dossier. Gezichten en kentekens worden in principe automatisch onherkenbaar gemaakt, maar kunnen met één druk op de knop weer zichtbaar worden bijvoorbeeld om deze als bewijsmateriaal op te nemen in een proces-verbaal.

Op een gegeven moment ziet hij een open doos met een gevaarsymbool op de zijkant. Dit lijkt op onjuiste en onveilige opslag dus maakt hij een foto als bewijs. Ook het gevaarsymbool wordt in deze foto herkend. De foto en de automatische notitie dat op de foto een gevaarlijke stof staat, worden toegevoegd aan het dossier. Sascha stelt echter vast dat het loos alarm is: de open doos bevat een aantal flessen reinigingsmiddel, en het gevaarsymbool voor irriterende stof is ten overvloede op de doos geplaatst. Hij corrigeert de automatische notitie en het beeldherkenningsysteem leert daarvan.

Donderdag: Yasmina

Yasmina begint haar werkdag door deel te nemen aan een interdisciplinaire bijeenkomst waarin een nieuwe risicoanalyse voor de scheepvaart wordt besproken. In de bijeenkomst deelt zij haar ervaring en legt uit waaraan ze risicovolle ondertoezichtstaanden (OTS) herkent.

Deze kenmerken worden vervolgens meegenomen in het Machine Learning model. Tijdens de bijeenkomst speelt Yasmina ook een 'serious game'. Zo krijgt ze samen met een aantal collega's spelenderwijs meer inzicht in hoe de voorspelling tot stand komt en hoe ze er in de praktijk het beste mee kan werken. Door het spelen van dit spel is ze enthousiaster over dergelijke ontwikkelingen en is het voor haar makkelijker om naar het IDlab te stappen met suggesties voor nieuwe projecten.

Na de lunch ontvangt Yasmina een melding van het scheepvaart monitoringsysteem: het systeem heeft een voorspelling gedaan met een grote kans op illegaal ontgassen van een OTS. Ze heeft geen tijd om naar de inspectielocatie te gaan en dus probeert ze meer informatie te vergaren. Ze vraagt het model om een verklaring en ziet dat het model de voorspelling baseert op een opmerkelijke route die het schip aflegt. En inderdaad, het schip vaart op een rare plek. Yasmina wil hier meer van weten en kijkt door documenten en eerdere opnames van dit schip en de eigenaar. Ideaal die slimme ILT-brede zoekfunctie!

Er wordt een drone naar de OTS gestuurd. De drone stuurt de camerabeelden en data van sensoren direct door naar Yasmina waardoor ze kan zien dat het schip inderdaad illegaal aan het ontgassen is. Yasmina noteert de overtreding en slaat de ontvangen dronebeelden en data op in het dossier.

Vrijdag: Leyla

Leyla is verantwoordelijk voor de planning van het inspectieteam Duurzame producten van volgende week. Dankzij een onderzoek naar gedragspatronen weet zij op welke signalen ze moet letten om vooral de bewuste overtredders te vinden.

Ze begint haar dag met het bekijken van het overzicht dat ook gebruikt wordt door het Klant Contact Centrum (KCC). Meldingen en klachten van ondertoezichtstaanden, handhavingspartners en burgers worden op een digitale kaart aangegeven. Het KCC en andere collega's van Leyla hebben hierdoor direct inzicht waar de klachten of meldingen vandaan komen. De meldingen worden aangevuld met de resultaten van het internet-toezichtstelsel. Dit systeem speurt het internet af naar onveilige en niet-duurzame producten.

De meldingen worden door een risicomodel geprioriteerd en geclusterd per thema, waarbij ongewone meldingen apart worden gezet. Analisten kunnen de data gebruiken om verdere patronen te identificeren.

Leyla voert een steekproef uit op de meldingen om het risicomodel te controleren. Het internet-toezichtstelsel heeft een nieuwsartikel over vervuilende gassen gevonden. Het risicomodel heeft deze informatie vervolgens ontrect als 'hoogrisicomelding' geassocieerd. Leyla corrigeert het risicomodel waardoor de kans op een dergelijke fout in de toekomst afneemt.

Aan de hand van de risicoscore plant Leyla de inspecteurs in: aanbieders van vervuilende producten met een hoog risico mogen als eerst genieten van het recht om geïnspecteerd te worden. Ook geeft Leyla extra aandacht aan meldingen waarbij het risicomodel moeite had om een risicoscore toe te kennen. Dit kan duiden op nieuwe aanbieders of kanalen waarmee ongewenste producten onze markt op komen. Door meer informatie in te winnen over deze meldingen, kan Leyla de volgende keer een betere risicogestuurde planning maken.

Zaterdag: Ronan

Vandaag gaat Ronan op pad met de opdracht om chauffeurs die te lang achter het stuur zitten van de weg te halen en om risicovolle transporten te inspecteren. Hij krijgt in de ochtend instructies voor de locatie waar hij vandaag gaat inspecteren. Een risicomodel dat kentekens uitleest bij passages en tolpoortjes laat zien dat op de locatie waar Ronan naar toe wordt gestuurd het afgelopen etmaal bovengemiddeld veel voertuigen langsreden met hoge kans op een te lange rijtijd in combinatie met het vervoer van gevaarlijke lading.

Hij stapt in zijn inspectievoertuig met op het dak een 360-graden camera waarmee kentekens van voertuigen worden gescand. De auto kan ook tachografen van een afstandje uitlezen, waarbij Ronan meteen een signaal krijgt als de tachograaf van de taxi's en vrachtwagens die hij ziet rijden op 'rust' staat. Zo wordt fraude op een heterdaad geregistreerd.

Op basis van een risicomodel, ondersteund met digitale vrachtbrieven, informatie van passages en mobiele inwinstsystemen, worden risicovolle transporten voor inspectie aangemerkt als mogelijke kandidaat voor selectie. Het systeem geeft ook een seintje als er een vrachtwagen voorbijkomt waarvan weinig gegevens bekend zijn. Voor Ronan kan dit een signaal zijn om een inspectie uit te voeren. Ronan houdt een vrachtwagen staande. Een digitale assistent heeft de hele inspectiehistorie van het voertuig en bedrijf in beeld en vertaalt dat naar een op de situatie aangepaste 'controlelijst' die desgewenst kan worden uitgesproken. Omdat dit bedrijf vaker de fout is ingegaan, wordt er direct een signaal gestuurd naar de vergunningverlener, die eventueel een intrekkingprocedure van de vergunning in gang kan zetten.

Voordat de dag voorbij is, schuift Ronan aan als veldexpert bij een simulatie. Een digitale inspectiewereld geeft inzicht in de wisselwerking tussen de bezoekfrequentie, de naleving en de datakwaliteit die een voorspellend model nodig heeft. Hij kan nu digitaal uitproberen of zijn idee voor het aanpassen van de bezoekfrequentie van kleine bedrijven ook daadwerkelijk de veiligheid van de hele sector verbetert.

Uitvoeringsplan Datakoers ILT 2022-2026

De ambities en principes van deze datakoers vormen het eindbeeld van de ILT en kennen een langetermijnperspectief. De datakoers zal worden uitgewerkt in een uitvoeringsplan met scope van 5 jaar en bevat (tenminste) onderstaande elementen. Dit uitvoeringplan vormt de brug tussen de ambities en principes en de huidige stand van zaken op het vlak van informatiegestuurd werken bij de ILT.

A woman with long blonde hair, seen from behind, wearing a bright yellow-green high-visibility vest over a black shirt. She is in a large industrial warehouse or factory setting. In the background, other workers in similar vests are visible, along with stacks of cardboard boxes and industrial equipment. The lighting is bright and even.

Externe invloeden ILT

Overzicht van de voor de ILT relevante trends en ontwikkelingen in de maatschappij, wet- en regelgeving, beleid, innovatie en technologie en inspectie en vergunningsverlening

Maatschappelijke trends op het vlak van digitalisering

Digitalisering en dataficering van de maatschappij

Digitalisering en dataficering van de samenleving leiden tot verandering van processen en grote hoeveelheden data. Deze data worden in toenemende mate met elkaar verbonden en gecombineerd. Door 'Internet of Things' - het geheel aan apparaten die via internetverbindingen met andere apparaten of systemen in contact staan en daarmee gegevens uitwisselen-, zijn steeds meer mensen, organisaties, apparaten en sensoren met elkaar verbonden. Nieuwe en geavanceerde data-analyse technologieën zorgen ervoor dat op basis van data ook vernieuwende inzichten of informatie kunnen worden gegenereerd. Data worden steeds meer als een waardevolle grondstof beschouwd.

Luchtvaart

Een ontwikkeling binnen de luchtvaart die al langer bestaat is het autonoom vliegen. Deze ontwikkeling breidt steeds verder uit tot het autonoom maken van de gehele vliegcyclus; van pushback tot en met de landing en terugkeer naar de gate.

Bij Airbus loopt op dit moment een pilot onder de naam ATTOL (Autonomous Taxi, Take-Off and Landing). Daarnaast wordt er op Luchthaven Eindhoven gekeken naar de implementatie van een nieuw landingbegeleidingssysteem wat onder nog zwaardere omstandigheden zoals mist kan opereren.

¹ Volgens de AVG mogen burgers en bedrijven van andere grondslagen gebruik maken bij het verwerken van persoonsgegevens dan de overheid.

Speelveld burgers, bedrijven en overheid gelijk

Overheidsorganisaties hebben te maken met veranderingen in de relatie overheid-burger. Burgers worden mondiger en actiever, willen toegang tot data en informatie en gaan deze zelf ook analyseren. Het vertrouwen in de overheid kan als gevolg hiervan onder druk komen te staan en betwist worden. Daarnaast is een trend van democratisering van data en informatie, waarbij meer mensen toegang¹ hebben tot voor hen relevante data om op het juiste moment een onderbouwde beslissing te kunnen nemen. Tegelijkertijd ontstaat de trend dat data steeds meer in handen komt van enkele grote partijen als Facebook.

Globalisering zorgt voor een toenemende verwevenheid tussen producten, diensten, personen en ideeën

Wereldwijde handelsstromen zorgen voor meer efficiëntie als gevolg van specialisatie en internationale concurrentie. Bedrijfsketens bestaan uit steeds meer internationale netwerken. Digitalisering en platformen worden in ketens gebruikt om complexiteit te (kunnen) hanteren en efficiëntie te verhogen. Voor consumenten heeft globalisering als effect dat meer goederen en diensten toegankelijk voor hen zijn. Het aanbod groeit zowel in kwaliteit als kwantiteit: er is bijvoorbeeld een groeiende vraag naar lokaal en duurzaam geproduceerde producten, tegelijkertijd leidt de opkomst van 'dropshipping'² tot een toename van het aantal niet-gecertificeerde producten van lage kwaliteit op de Europese markt. Ook zijn bedrijven wendbaarder en

² Webwinkeliers fungeren als tussenpersoon tussen de klant en de (andere) fabrikant of groothandel (bijvoorbeeld uit China).

verplaatsen productie en diensten makkelijk naar een ander land. Bovenstaande is een continue ontwikkeling en de vele dynamische netwerken en ketens vereisen goede analyses, overwegingen en een brede samenwerking van de ILT met andere overheden en marktpartijen om risico's in kaart te brengen en de inzet van de ILT te bepalen.

Airbnb en legionellapreventie

De ILT houdt toezicht op allerlei locaties zoals hotels en zwembaden die moeten werken aan legionellapreventie. Dit is een belangrijke taak gezien de maatschappelijke risico's en ongelukken die hiermee hebben plaatsgevonden.

Gezien de grote omvang is een duidelijke informatievoorziening aan de sector een belangrijk instrument om de risico's te mitigeren. Vanuit de ILT zijn in dat kader afspraken gemaakt met verhuurplatform Airbnb om te zorgen dat deze de verhuurders van accommodaties op de hoogte brengen van de wet- en regelgeving zoals de Drinkwaterregeling en de Regeling legionellapreventie in drinkwater en warm tapwater.

Op deze manier worden in één keer vele verhuurders bereikt en geïnformeerd. Met deze aanpak heeft de ILT bewust gezocht naar een actie die maatschappelijk effect heeft.

Digitale ontwikkelingen stellen nieuwe eisen aan een open, transparante en vertrouwde overheid

Het belang van een open en transparante overheid is van alle tijden. De opkomst van online platformen, het afnemende informatiemonopolie van de overheid en groeiende betrokkenheid onder burgers zorgen voor nieuwe eisen op dit gebied. De integriteit en beschikbaarheid van data en informatie gaan een nog belangrijkere rol spelen. De maatschappij vraagt inzicht van overheden in hoe zij werken, waarop keuzes zijn gebaseerd, welke gegevens er worden verzameld over burgers en wat het maatschappelijke effect is.

Platformsamenleving: groeiende rol van sociale en online platformen in de maatschappij

Online platformen als Airbnb, Uber en Amazon digitaliseren onze economie en de sociale interacties. Schaal- en netwerkeffecten zijn essentieel voor deze platformen, waarbij een 'winner-takes-it-all' ontwikkeling zichtbaar is. Steeds meer data liggen daardoor besloten bij een aantal partijen die als verbinder optreden tussen personen of bedrijven. De platformen hebben daarnaast impact op de verwachtingen en het gedrag van burgers en bedrijven. Zo verwachten burgers dat dienstverlening direct, digitaal en altijd mogelijk is.

Aandacht voor grondrechten, publieke waarden, ethiek en weerbaarheid van burgers

Als gevolg van de toenemende invloed en groei van de informatiepositie van grote (tech)bedrijven en het toenemende gebruik van data en algoritmen door de overheid komt er steeds meer aandacht voor mogelijkheden en bedreigingen van data en algoritmen. In het bijzonder voor grondrechten, privacy, transparantie en verantwoord datagebruik.

Digitale identiteiten en profielen bepalend voor de uitkomst van geautomatiseerde processen

Met digitalisering en dataficering ontstaan steeds meer digitale identiteiten en profielen van bedrijven en

burgers. Deze digitale identiteiten en profielen worden gebruikt voor het automatiseren, digitaliseren en versnellen van de uitvoering van bedrijfsprocessen. Ze krijgen hiermee een steeds belangrijkere rol in de oordeelsvorming over burgers en bedrijven en kunnen daardoor de uitkomst van deze processen beïnvloeden of zelfs bepalen. Bijvoorbeeld wanneer de digitale identiteiten en profielen door incomplete data een onjuiste representatie zijn van de

Werksituatie wordt digitaal en locatie-onafhankelijk

De organisatie van sociale activiteiten en bedrijfsprocessen verandert al jaren als gevolg van digitalisering. Waar mogelijk worden activiteiten en processen in toenemende mate digitaal en locatie-onafhankelijk georganiseerd. COVID-19 fungeert als een katalysator in dit proces en heeft (mogelijk) blijvend effect. In deze periode is het toezicht op afstand voor de ILT belangrijker geworden en zijn ontwikkelingen op dit gebied versneld.

Taxichauffeurs omzeilen toezicht door het gebruik van data en slimme software

In steden waar hun diensten werden tegengehouden of verboden waren maakten taxichauffeurs jarenlang gebruik van een taxi-app met speciale software om het toezicht van de lokale autoriteiten te omzeilen.

In deze taxi-app werden op basis van geografische data en data van creditcards, social media en andere datapunten individuen geïdentificeerd die mogelijk inspecties uitvoerden voor de lokale autoriteiten.

Als een toezichthouder door de software als zodanig werd herkend dan kreeg deze een onjuiste versie van de taxi-app op zijn telefoon te zien en waren op de kaart bijna alleen maar zogenaamde 'ghost-cars' zichtbaar. In de chauffeursversie van de app waren mogelijke toezichthouder gemarkeerd. Als een inspecteur er toch in slaagde om een taxi te bestellen, dan kon de chauffeur deze rit snel annuleren.

Op deze manier kon de taxi-app voorkomen dat deze chauffeurs werden beboet voor hun illegale activiteiten. Deze zogenaamde greyball-tactiek werd o.a. ingezet in steden zoals Portland, Boston en Parijs, maar niet in Nederland.

Trends wet- en regelgeving op het vlak van digitalisering

Naar een digitale overheid

Nederland wil digitaal [koploper van Europa](#) worden en wil een pionier zijn voor verantwoorde digitale innovatie. De ambitie bij de Rijksdienst is om met informatievoorziening, data, ICT en informatiebeveiliging voorop te lopen en kansen te benutten. Dit is een urgente opgave: de Ministeriële commissie 'Werk aan Uitvoering' benoemt de versnelling van de digitale agenda als één van de vijf prioritaire perspectieven om tot een wendbare en duurzame uitvoering te komen waar ook stevig op moet worden geïnvesteerd. Daarnaast is innovatie overheidsbreed een belangrijk thema. Hiervoor zijn een aantal richtinggevende documenten op verschillende niveaus opgesteld zoals NL DIGIBeter, Nederland Digitaal, Nederlandse Cybersecurity Agenda, Strategische i-agenda Rijksdienst en de i-plannen van departementen. In toenemende mate speelt de Europese dimensie een rol, waarin er groeiende aandacht is voor het borgen van Europese waarden zoals democratie, veiligheid, privacy, gelijkwaardigheid en inclusiviteit.

Toename van aandacht voor data en digitalisering

Nationale wetgeving bevat steeds meer digitaliseringsaspecten. Een voorbeeld hiervan is de wijze waarop in de Omgevingswet de toepassing van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) is beschreven. De verwachte voordelen van de Omgevingswet komen tot stand bij het hebben van goede en betrouwbare data van de fysieke leefomgeving. Daarnaast hebben we ook rekening te houden met de AVG, de Wet Open Overheid en de Wet Digitale Overheid. Recentere wetgeving is explicieter over het gebruik, de opslag en de rapportage van data en digitale middelen.

Europese regelgeving van groeiend belang

Europees beleid is al jaren van invloed op nationale wet- en regelgeving. Een Europese aanpak wordt echter steeds meer de standaard bij grensoverschrijdende problematiek zoals het klimaat, digitalisering en handel. Zo heeft de EU bijvoorbeeld een leidende rol bij klimaatbeleid met de Green Deal, staan digitaliseringsvraagstukken steeds hoger op de Europese beleidsagenda en worden opleidingen van bijvoorbeeld binnenvaartschippers op Europees niveau geregeld. Europees beleid wordt op nationaal niveau geïmplementeerd en daardoor is het toezicht vaak ook op nationaal niveau georganiseerd. Zo houdt de ILT in Nederland toezicht op de Europese EVOA-voorschriften, REACH-wetgeving en EcoDesign-wetgeving. Daarnaast is er Europese wetgeving om in verschillende sectoren digitalisering te bevorderen. De Europese Commissie doet in de 'White paper on Artificial Intelligence' uit februari 2020 suggesties voor een Europese strategie ten aanzien van artificiële intelligentie (AI).

Digitalisering en dataficering vragen om nieuwe interpretaties van bestaande beginselen

Voor technologische ontwikkelingen is nieuwe regelgeving niet altijd noodzakelijk. Bestaande beginselen als de algemene beginselen van behoorlijk bestuur vormen al [een belangrijk kader](#). Deze beginselen moeten met alle technologische ontwikkelingen continu opnieuw geïnterpreteerd worden.

Impact van rechterlijke uitspraken

Uit rechterlijke uitspraken blijkt verdere normontwikkeling plaats te vinden. Zo heeft de rechter recentelijk geoordeeld dat het door de overheid gebruikte systeem SyRI een te grote inbreuk op privacy

met zich meebracht. Daarnaast heeft de Raad van State in 2017 geoordeeld dat de Aerius-software onvoldoende transparant werkt omdat het niet uitlegbaar bleek hoe de software tot een besluit kwam. De recente parlementaire onderzoekscommissie kinderopvangtoeslag maakt duidelijk hoe ongeoorloofd gebruik van data heeft geleid tot misstanden.

Op straat in Amsterdam afval herkennen met AI

Met machine learning-technieken als neurale netwerken kunnen computers leren bepaalde objecten te herkennen. Bij de Gemeente Amsterdam is er al een model getraind die diverse typen afval herkent; van afvalzakken tot kartonnen dozen. Binnenkort gaan vuilniswagens met camera's met behulp van dit model afval op straat tellen om zo een realtime beeld te vormen van de netheid van Amsterdamse straten. Amsterdam werkt samen met andere gemeentes om dit automatisch herkenningmodel te verspreiden: "ODK is een beeld-herkenningstool voor gemeenten om verkeer geplaatst afval op straat op te sporen en daar snel naar te handelen, nog voordat bewoners er last van hebben." [Magazine Amsterdamse Intelligentie en ODK](#)

Automatische afvalverwerking

Dankzij aan internet verbonden sensoren kan de vulgraad van afvalcontainers worden bijgehouden. Zo kan er automatisch een seintje worden gegeven wanneer het tijd is om de container te legen en is met een vaste frequentie rondrijden en legen niet meer nodig. Dit kan zorgen voor een makkelijke efficiëntieslag in de ophaalroutes. ([Bron en video's](#))

Beleidsinhoudelijke trends

Maatschappelijke transities

Maatschappelijke transities hebben een wisselend effect op het werk van deze ILT. De inzet van de ILT wordt bepaald in het Meerjarenplan (MPJ).

Klimaatakkoord: 49% minder uitstoot broeikasgassen in 2030.

Internationale en nationale ambities omtrent de uitstoot van broeikasgassen, klimaatverandering en duurzaamheid worden concreter en er komt meer wetgeving. Transities, zoals de energie-, warmte- en mobiliteits-transitie, hebben hierdoor een groter effect op de maatschappij en de economie. De behoeften van bedrijven en burgers veranderen navent en er worden nieuwe en duurzamere producten ontwikkeld. Als toezichthouder op de leefomgeving en transportwereld veranderen hierdoor de werkzaamheden van de ILT.

Nederlandse economie volledig circulair in 2050

Het Rijksbrede programma Nederland Circulair in 2050 schetst hoe onze economie wordt omgebogen naar een duurzame, volledig circulaire economie in 2050. Afvalstoffen worden gezien als herbruikbare grondstoffen. Goederen worden anders ontworpen, geproduceerd en de nadruk ligt op hergebruik. De circulaire ambitie zal ook effect hebben op bestaande wet- en regelgeving. De ILT is betrokken bij de Taskforce Herijking Afvalstoffen die belemmeringen in de afvalwet- en regelgeving en de uitvoering ervan analyseert en voorstellen tot oplossingen doet.

Mobiliteitstransitie: efficiënt, slim, duurzaam vervoer

De druk op personen- en goederenvervoer blijft toenemen en daarom kijkt men in het goederenvervoer naar multimodale oplossingen om bereikbaarheid van

multimodale knooppunten te verbeteren. De digitalisering van de sector en opkomst van smart mobility draagt bij aan deze efficiëntieslag. Als gevolg van het Klimaatakkoord worden transportmethoden ook steeds meer emissieloos door bijvoorbeeld elektrificatie of de inzet van waterstof.

Maatschappelijke opgaven komen samen in de bodem en ondergrond

In de bodem en ondergrond komen veel maatschappelijke opgaven samen; kwaliteit leefomgeving, klimaatadaptatie, drink-, oppervlakte- en grondwatervoorziening, energietransitie en de circulaire economie. Vanaf 2021, na afloop van het huidige uitvoeringsplan Bodem en Ondergrond, zijn twee opgaven van groot belang: het beheren van de resterend verontreiniging in de bodem en het monitoren van de bodemkwaliteit. In 2021 zijn hiervoor nieuwe regels voor stoffen in de bodem en bagger in werking getreden, bijvoorbeeld nieuwe normen inzake PFAS. Daarnaast verandert de blik op de bodem en ondergrond. Volgens de Omgevingswet wordt deze namelijk als integraal onderdeel gezien van onze leefomgeving en speelt deze dan ook een belangrijke rol in het behalen van maatschappelijke opgaven als de energie- en warmtetransitie en voedselzekerheid.

Leefbare en bereikbare steden

In 2030 moeten er één miljoen extra woningen gebouwd zijn in Nederland, terwijl de druk op ruimte en de fysieke leefomgeving steeds verder toeneemt. De Nationale Omgevingsvisie voorziet een Stedelijk Netwerk Nederland: een netwerk van onderling goed met elkaar verbonden steden en regio's dat wordt gedragen door een snel, duurzaam en comfortabel mobiliteits- en

transportsysteem. Stedelijke omgeving in Nederland rond bestaande OV-knopen wordt zoveel mogelijk benut en er wordt ook ingezet op benodigde schaa sprongen in de (OV-)infrastructuur.

Nieuwe Europese Mobiliteitsstrategie: slim en duurzaam transport

Eind 2020 presenteerde de EU een nieuwe mobiliteitsstrategie als invulling van de ambities van de Europese Green Deal. Concreet betekent dit 90% minder CO₂ uitstoot in transport in 2050. De strategie zet in op de ontwikkeling van vervoersmiddelen die geen uitstoot produceren.

Hiervoor is een uitgebreide laadinfrastructuur voor elektriciteit of alternatieve brandstoffen nodig. In de strategie moeten havens en vliegvelden klimaat-neutrale hubs worden waar de overslag van goederen plaatsvindt. Expliciet wordt genoemd dat de honderd grootste steden van Europa in 2030 emissievrij moeten zijn. Dit vraagt om nieuwe vormen van wegvervoer. Daarnaast zal de mobiliteit tussen deze grotendeels plaats moeten vinden via het water of spoor.

Een ander speerpunt is het gebruikmaken van digitalisering. Modaliteiten moeten bijvoorbeeld beter op elkaar aan kunnen sluiten. AI is nog onbekend hoe de Europese Commissie kijkt naar het delen van data binnen de sector. Tevens wordt gekeken hoe AI en data kunnen worden toegepast in slimmere mobiliteit. Denk hierbij aan het gebruik van drones en autonome voertuigen.

Trends in technologie en innovatie

Nieuwe technologieën zorgen voor meer data(mogelijkheden)

De hoeveelheid data op de wereld groeit exponentieel. Het internet biedt mogelijkheden tot uitwisselen van data en webscraping, grote aantallen verbonden sensoren in de vorm van Internet of Things (IoT) verzamelen nieuwe data en een groter wordende set van aardobservatiesatellieten geeft ons meer beelden van zichtbare en onzichtbare variabelen in de leefomgeving en de lucht. Daarbij ontstaan er ook nieuwe datasets en inspectie-instrumenten of worden al bestaande sets en instrumenten verrijkt door het gebruik en de inzet van remote sensing methodes als drones, crowdsourced informatie, mobiele devices en beeldherkenning.

Vernieuwende inzichten dankzij slimme toepassingen van data en geavanceerde data-analyses

Omdat de hoeveelheid data verder toeneemt en snellere processoren beschikbaar zijn, neemt sinds enkele jaren de rol van algoritmen toe. Big data en data science zorgen voor meer en nieuwe cijfermatig onderbouwde voorspellingen. Daarnaast zijn technologieën in staat inzichten te genereren die niet te herkennen zijn door menselijke analyse. Hierdoor nemen de toezichtmogelijkheden toe.

Groeiend maatschappelijk, economisch en geopolitiek belang van data vereist goede cybersecurity

Data worden steeds essentiëler voor (werk)processen van bedrijven, instellingen en overheden. Vele waardevolle informatie ligt besloten in deze data. De schade die ontstaat door het gijzelen, manipuleren of beschadigen door cybercriminelen, hackers of statelijke actoren van deze data neemt logischerwijs toe. Dit gaat

samen met een toenemende aandacht voor een robuuste cybersecurity, omdat deze bijdraagt aan de continuïteit en stabiliteit van bedrijfs- en werkprocessen.

Technologische innovatie gaat hand in hand met nieuwe mogelijkheden van frauderen

Technologische innovatie zorgt voor nieuwe middelen maar daarmee ook nieuwe gevaren. Nieuwe technologieën kunnen worden ingezet voor fake news, het omzeilen van systemen en weghalen of vastzetten van documenten of data. Zo worden tachografen, die worden ingezet om de naleving van rij- rusttijden van beroepschauffeurs te kunnen controleren, gehackt om het systeem te omzeilen. Technologische ontwikkelingen brengen meer mogelijkheden en tegelijkertijd ook kwetsbaarheden met zich mee.

Data beter toegankelijk door FAIR data-principes

Met de groei van de hoeveelheid data en de wensen die voortkomen uit het gebruik van technologie als Artificial Intelligence (AI) verandert ook de manier waarop data opgeslagen en uitgewisseld worden. Data blijven vaker bij de bronhouder en worden van daaruit beschikbaar gesteld. Dit gebeurt vaak volgens de FAIR-principes. Opslag, berekeningen en toegang vinden steeds regelmatig in de cloud plaats zodat (snelle) schaalbaarheid mogelijk is.

Artificial Intelligence ondersteunt menselijk handelen

Zowel wetenschappelijk als commercieel worden er steeds betere algoritmen ontwikkeld die op basis van grote hoeveelheden data en zelflerend vermogen (Machine Learning) analyses kunnen maken en die voortschrijvend of zelfs autonoom te werk kunnen gaan.

Dit valt samen onder de term AI-technologie. In combinatie met technologie als robotica kan er steeds meer werk op afstand/autonoom uitgevoerd worden. Zoals machines die (delen van) repetitief of gevaarlijk werk over kunnen nemen. Een ander voorbeeld is de inzet van AI bij het beoordelen van vergunningen aan de hand van een duidelijke set regels of historische data.

Analoge processen worden verdergaand gedigitaliseerd en daarmee geautomatiseerd

Digitale certificaten inzetten in plaats van dure, tijdrovende creatie van waardepapieren zorgen voor efficiëntere processen. Ook zorgen innovaties in mobiele technologie en app-ontwikkeling er voor dat burgers makkelijker meldingen kunnen doen en digitale toegang kunnen hebben tot waardedocumenten.

E-noses

Eind augustus 2020 'ruiken' snuffelpalen (e-noses) van de omgevingsdienst DCMR Milieudienst Rijnmond dat een binnenvaartschip mogelijk stoffen in de lucht loost. De omgevingsdienst geeft dit vervolgens door aan de ILT. De inspectie vraagt digitaal de (lading)documentatie op en controleert realtime beschikbare digitale data over de positie van het schip. Deze digitale en realtime berichten kunnen ook gebruikt worden voor patroononderzoek. Op basis daarvan bepaalt de inspecteur of nader onderzoek aan boord nodig is. Een inspectie aan boord is soms vereist om een overtreding vast te stellen. (Nieuwsbericht ILT, 17-09-2020)

Trends in inspectie en vergunningverlening

Het werk van de toezichthouder wordt complexer

De taakgebieden waar toezichthouders op toezien worden steeds meer multidisciplinair en internationaler. Voor toezichthouders, zowel op internationaal, nationaal en regionaal niveau, houdt dit in dat meer met elkaar moet worden samengewerkt. Toezichthouders kunnen door samenwerking hun expertise en informatie combineren. Voor de ondertoezichtstaanden houdt meer samenwerking in dat er een 'level playing field' ontstaat waarin oneerlijke concurrentie wordt voorkomen en de toezichtlast in een aantal gevallen afneemt.

Van incidenteel toezicht naar continu toezicht

Door technologische ontwikkelingen als IoT worden data en informatie sneller toegankelijk. De NVWA voert bijvoorbeeld naast fysieke inspecties ook cameratoezicht uit in alle grote slachthuizen in Nederland. De ILT werkt met zogenaamde E-noses die kunnen detecteren of binnenvaartschepen mogelijk stoffen lozen in de lucht. Toezichthouders zijn zo beter in staat om snel risico's te signaleren, en zo mogelijk te voorkomen.

Van object naar stelseltoezicht

Naast toezicht en handhaving op individuele objecten of bedrijven, is het voor de maatschappelijke relevantie belangrijk om signalen te bundelen en ook op stelselniveau aandachtspunten en verbeterkansen te signaleren. In dat grote stelsel is de ILT vaak een van de betrokken spelers, wat vraagt om tot goede samenwerking te komen.

Betrouwbaarheid vereist gezaghebbende data

Naarmate data, van zowel interne als externe bronnen, een belangrijkere rol gaat spelen in de werkzaamheden van een toezichthouder wordt het belangrijk dat deze

data en de verwerking daarvan gezaghebbend is. Dit houdt in dat data van gekende kwaliteit moet zijn zodat de legitimiteit en onafhankelijkheid van de toezichthouder onbetwistbaar is.

Burgerparticipatie bij toezicht

Burgers worden in toenemende mate ingezet bij toezichts- en handhavingspraktijken. Zo heeft burgerparticipatie een belangrijke rol in de toezicht visie van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. De NVWA experimenteert met internettoezicht, waarbij burgers onjuist producten online kunnen signaleren terwijl zij digitaal winkelen. Daarnaast zijn er ook de traditionele meldpunten en kan de ILT zelf ook meldingen doen.

Wetenschappelijke basis voor keuzes in toezicht en interventies

Er is een toenemende vraag naar wetenschappelijke onderbouwing voor toezicht en interventies. Gedragswetenschappers doen bijvoorbeeld steeds meer onderzoek naar de effecten van toezichts- en handhavingspraktijken. Gezien de schaarste aan middelen kan een wetenschappelijke basis helpen bij het maken van keuzes in toezicht en interventies. Voorbeelden bij deze trend zijn de Interventietoolbox van de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid en het Interventielab van de ILT.

Digitalisering dienst- en vergunningverlening

Het vergunningverleningsproces wordt steeds digitaler. Zo werkt de ILT met het webportaal MijnILT om de aanvraag van vergunningen en andere dienstverlening steeds effectiever, transparanter en klantgerichter te maken. Ook wordt er gewerkt aan de ontwikkeling van digitale varianten van certificaten die op een veilige

manier online kunnen worden verstrekt. Dit kan het proces van vergunningsverlening significant verbeteren en versnellen.

IDlab: Met behulp van satellietdata op afstand toezicht houden

Uit experimenten van het Innovatie en Datalab (IDlab) van de ILT blijkt dat satellietdata op meerdere manieren gebruikt en ingezet kunnen worden om toezicht op afstand te houden.

Bijvoorbeeld bij het inspecteren van grondverzet en bij het inspecteren van de uitstoot van stikstofdioxiden door individuele schepen:

- > Relatief simpele software kan automatisch veranderingen in het landschap detecteren aan de hand van satellietbeelden op verschillende tijdstippen. Naast veranderingen in het landschap kunnen ook toe- en afnames in volume en materiaalsoorten worden geïdentificeerd. Deze kennis kan gebruikt worden bij bijvoorbeeld het toezicht op grootschalig grondverzet.
- > Onderzoek van de ILT, het KNMI en de universiteiten van Wageningen en Leiden laat ook zien dat satelliet data, op basis van Tropomisensoren, van waarde is bij het toezicht op de stikstof en zwaveluitstoot van individuele schepen. Door deze gegevens krijgt de ILT beter inzicht op de uitstoot van schepen op open zee. Op deze manier kunnen satelliet data bijdragen aan de naleving van internationale regelgeving.

Bijlagen Datakoers ILT

Bijlage 1: Maatschappelijke opgave ILT

Inleiding

De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) is de toezichthouder van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Bijna 1300 medewerkers werken dagelijks aan veiligheid, vertrouwen en duurzaamheid in transport, infrastructuur, milieu en wonen. Behalve voor de minister en staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat voert de ILT ook taken uit voor de bewindspersonen van andere departementen. Het werkveld van de ILT is divers, zowel qua type werkzaamheden (vergunningverlening, toezicht opsporing, incidentafhandeling en ongevalsonderzoek) als qua onderwerpen.

Toezicht over de volle breedte van de ILT

Bij toezicht gaat het om toezicht in de volle breedte van het werkterrein. Toezicht kenmerkt zich door een grote inhoudelijke diversiteit, een doorlopend karakter en is gebaseerd op (internationale) verplichtingen. Van oudsher was het toezicht van de ILT nalevingstoezicht, en dus gericht op de naleving van de regels. Sinds de bijstelling van de [Koers ILT](#) uit 2016 kiest de ILT ervoor om bij de keuze van de onderwerpen waarop zij toezicht uitoefent primair uit te gaan van de maatschappelijke schade die door niet-naleving wordt veroorzaakt. Op dit gebied werkt de ILT veel samen met andere toezichthouders.

Ook toezicht op basis van programma's

De ILT kiest ervoor om vraagstukken die prioriteit hebben, gericht op te pakken in programma's. In deze programma's wordt voor een bepaalde tijd kennis en expertise gebundeld en worden alle interventies (regulier, wettelijk verplicht, nieuw ontwikkeld) onder

aansturing van een programmamanager ingezet om een zichtbare verbetering van de situatie te bereiken. Daarbij wordt intensief samengewerkt met andere organisaties op dat terrein. Reguliere taken worden zoveel mogelijk in de lijn uitgevoerd.

Vergunningverlening is een belangrijke taak

De ILT verleent op aanvraag vergunningen en certificaten aan bedrijven en personen, waarbij soms ook derden gemandateerd zijn om vergunningen te verlenen. De taakgebieden waarin deze vergunningen worden verleend zijn divers en veelomvattend. Zo verleent de ILT onder meer vergunningen op het gebied van de luchtvaart, het spoorverkeer, het transport van afval en gevaarlijke stoffen.

Dienstverlening aan burgers en bedrijven: voorlichting, meldingen en vragen

De ILT geeft voorlichting en beantwoordt vragen van burgers en bedrijven over de werkzaamheden van de organisatie. Daarbij wordt ook informatie verstrekt aan ondertoezichtstaanden. Deze zijn namelijk verplicht bepaalde activiteiten zoals het grensoverschrijdende transport van afval onder de EVOA-besluiten bij ILT te melden. Om dit nalevingsproces te vereenvoudigen, is de ILT de aanvraag- en informatieverplichtingen verder aan het digitaliseren.

Strafrechtelijke opsporingsonderzoeken door opsporing- en inlichtingendienst

De Inlichtingen- en Opsporingsdienst (IOD) is de bijzondere opsporingsdienst van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. De IOD staat onder gezag van het functioneel parket van het Openbaar Ministerie

(OM). De IOD richt zich voornamelijk op personen en bedrijven die de regels stelselmatig en op ernstige manier overtreden.

Onderzoek

De ILT kent twee vormen van onderzoek: het bij wet opgedragen onderzoek -zoals op het spoor en bij het transport van gevaarlijke stoffen- en onderzoek op verzoek. In dit geval treedt de ILT niet op als toezichthouder, maar voert zij het onderzoek uit omdat de organisatie beschikt over de kennis en expertise van een taakgebied. In een aantal wetten en (Europese) richtlijnen heeft de inspectie een verantwoordelijkheid gekregen voor het opstellen van rapportages waaraan een onderzoek ten grondslag ligt. Het gaat hier bijvoorbeeld om de handhavingsrapportage Schiphol en de havenontvangst-voorziening.

Bijlage 2: Procesverantwoording Datakoers ILT

Aanpak Datakoers

Voor het opstellen van de Datakoers ILT is een werkgroep samengesteld uit medewerkers van het IenW-programma Anders Omgaan met Data en ILT-medewerkers uit alle onderdelen van de ILT. De informatie voor de datakoers is verzameld met behulp van deskresearch, interviews, gesprekken, online bijeenkomsten en overleggen met medewerkers en vertegenwoordigers van externe organisaties en overheden. De werkgroep heeft deze vervolgens verzameld, geanalyseerd en verwerkt in dit document. De werkgroep rapporteert aan de stuurgroep (bijlage 4).

De datakoers is uitgevoerd in drie stappen:

- > **Fase 1: overzicht creëren:** in deze stap is een overzicht gecreëerd van de (in- en externe) dataontwikkelingen op het terrein van de ILT.
- > **Fase 2: inzicht geven:** in deze stap wordt betekenis (duiding) gegeven aan het overzicht en is de stand van zaken van het informatiegestuurd werken bij de ILT beschreven
- > **Fase 3: richting geven:** in deze stap zijn ambities en principes opgesteld en zijn elementen voor het uitvoeringsplan 2021-2026 vastgesteld, die de ILT handvatten geven voor de sturing op de uitvoering van de gekozen koers.

Datadagen ILT 2021: van overzicht naar betekenis

Tussen 14 januari en 5 februari 2021 heeft ILT voor alle medewerkers de online Datadagen ILT georganiseerd. Het doel was met elkaar in gesprek te gaan en betekenis te geven aan het overzicht van interne en externe ontwikkelingen rondom de ILT. In brainstormsessies is vanuit negen verschillende perspectieven gewerkt. De datadagen dagen verliepen volgens een vast programma. Na het bespreken van de aanleiding en context van de Datakoers ILT werd kort het overzicht met de interne en externe ontwikkelingen toegelicht waarna brainstormrondes volgden waarbij de deelnemers werd gevraagd om te reflecteren op de besproken ontwikkelingen vanuit het perspectief van de betreffende sessie. Dit gebeurde aan de hand van de volgende drie vragen:

1. Geredeneerd vanuit dit thema, wat is het beeld dat jij hebt over de toekomstsituatie van de ILT?
2. Wat is de rol van data bij het thema van deze kenniscgroep?
3. Welke vragen komen op als je nadenkt over dit thema en de rol van data daarbinnen?

De sessies hebben circa 600 virtuele post-its opgeleverd die zijn toegelicht, bediscussieerd en afgezet tegen de beelden die vooraf door het analyseteam waren opgesteld. De uitkomsten zijn gebundeld en vormen (deels) de basis van het hoofdstuk betekenis van de Datakoers ILT. Ter afsluiting van de Datadagen ILT zijn een wrap-up sessie georganiseerd waarin alle input en beelden bij elkaar werden gebracht en een ILT-brede webinar waarin gereflecteerd is op de opbrengst. In totaal hebben 110 unieke ILT-medewerkers deelgenomen aan de Datadagen. De diversiteit onder de deelnemers was groot wat betreft werkervaring, ervaring met het werken met data en achtergrond binnen de organisatie.

Aanpak persona's

De persona's van fictieve medewerkers in de week bij de ILT in 2026 in hoofdstuk Ambities en principes Datakoers ILT zijn ontwikkeld door IDlab en resultaat van de uitwerking van de visie van IDlab op datagedreven werken bij de ILT in de nabije toekomst. De gekozen thema's en afdelingen in dit verhaal vertegenwoordigen niet de huidige of toekomstige focus van het IDlab. Ze zijn ook niet bedoeld om de volledige focus van de ILT te bestrijken. Het zijn slechts voorbeelden van specifieke activiteiten en bedoeld ter inspiratie. Doel van de verhalen is hierover het gesprek aan te gaan met ILT-collega's. Reacties naar aanleiding van de eerste gesprekken waren positief: men is enthousiast bij de gedachte dat deze ontwikkelingen ook werkelijkheid kunnen gaan worden. Het vergezicht van IDlab is op het moment van schrijven nog niet af: de terugkoppeling en ideeën naar aanleiding van de gesprekken worden bij IDlab nog uitgewerkt en bezien op haalbaarheid.

Bijlage 3: Verwijzingen en afkortingen

Verwijzingen	
Pagina 3	> www.ilent.nl/over-ilt/koers-2021
Pagina 6	> www.ilent.nl/over-ilt/documenten/publicaties/2020/09/15/libra-2020
Pagina 9	> www.rathenau.nl/nl/berichten-aan-het-parlement/online-plattformen-offline-impact > www.ec.europa.eu/transport/themes/mobilitystrategy_en > library.oapen.org/bitstream/id/07b2da80-d49a-4f24-b246-a2fo4b4bffab/618753.pdf
Pagina 18	> www.uber.com/newsroom/an-update-on-greyballing > www.nytimes.com/2017/03/03/technology/uber-greyball-program-evade-authorities.html > www.theguardian.com/technology/2017/mar/03/uber-secret-program-greyball-resignation-ed-baker

Afkortingen	
AI	Artificial Intelligence
ANPR	Automatisch kentekenherkenningsplatform
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
DCMR	Dienst centraal milieubeheer Rijnmond
EVOA	Europese Verordening Overbrenging Afvalstoffen
I&W	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport
IoT	Internet of Things
ISZW	Inspectie SZW van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
MJP	Meerjarenplan
NVWA	Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
ODK	Object Detection Kit. Een open source platform voor gemeenten, op initiatief van gemeente Amsterdam.
OTS	Ondertoezichtstaanden
IOD	Inlichtingen- en Opsporingsdienst
REACH	Europese verordening over de productie van en handel in chemische stoffen. REACH staat voor Registratie, Evaluatie, Autorisatie en restrictie van Chemische stoffen.
SyRI	Systeem Risico Indicatie: wettelijk instrument dat de overheid gebruikt voor de bestrijding van fraude op bijvoorbeeld het terrein van uitkeringen, toeslagen en belastingen.

Meer informatie

Inspectie Leefomgeving en Transport
Mirjam Sabir, Programmamanager Informatiegestuurd werken ILT
Mirjam.sabir@ilent.nl